

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. juuli 2019
(OR. en)

11435/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0156(NLE)

ACP 92
WTO 214
COAFR 142
RELEX 738
UD 215

ETTEPANEK

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 22. juuli 2019

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2019) 341 final

Teema: Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 vastuvõtmisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2019) 341 final.

Lisatud: COM(2019) 341 final

Brüssel, 22.7.2019
COM(2019) 341 final

2019/0156 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusga tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 vastuvõtmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 kavandatava vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel.

Euroopa Liit (edaspidi „EL“) allkirjastas ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu (edaspidi „leping“) 28. juulil 2016¹ ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 15. detsembrist 2016.

Lepingu eesmärgid on a) võimaldada Ghanale paremat ligipääsu ELi turule, b) edendada Ghana jätkusuutlikku majandusarengut ning riigi järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse, c) luua Euroopa Liidu ja Ghana vahel ühistel huvidel põhinev vabakaubanduspiirkond, milleks tuleb kaubandus kohaldatavaid Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirju ja asümmeetria põhimõtet järgides järk-järgult liberaliseerida, arvestades Ghana erivajadusi ja suutlikkust seoses kohustuste täitmise taseme ja ajakavaga, d) kehtestada vaidluste lahendamise kord ning e) kehtestada institutsionaalne korraldus.

2.2. Majanduspartnerluslepingu komitee

Majanduspartnerluslepingu komitee on kooskõlas lepingu artikliga 73 moodustatud organ. See koosneb ELi ja Ghana (edaspidi „lepinguosalisel“) esindajatest ning seda juhivad ühiselt ELi esindaja ja Ghana esindaja. Majanduspartnerluslepingu komitee võtab vastu oma töökorra.

Majanduspartnerluslepingu komitee tegeleb kõigi lepingu rakendamiseks vajalike küsimustega, sealhulgas arengukoostööga. Majanduspartnerluslepingu komitee võib oma ülesannete täitmisel a) moodustada lepingu rakendamiseks vajalikke erikomiteesid või -organeid ja teha nende üle järelevalvet, b) tulla kokku igal ajal, milles lepinguosalisel on kokku leppinud, c) arutada kõiki lepinguga seotud küsimusi ja võtta oma ülesannete täitmiseks sobivaid meetmeid, d) teha lepingus ettenähtud juhtudel otsuseid või anda soovitusi ning e) võtta vastu lepingu muudatusi.

Majanduspartnerluslepingu komitee võib lepingu, selle rakendamise, toimimise ja tulemuslikkuse vastavalt vajadusele läbi vaadata ning teha lepinguosalistele muudatusettepanekuid.

2.3. Komitee kavandatav akt

Majanduspartnerluslepingu komitee peab oma järgmisel, 2019. aastal toimuval koosolekul vastu võtma otsuse mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise

¹ Nõukogu 21. novembri 2008. aasta otsus (EL) 2016/1850 ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu allakirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L 287, 21.10.2016, lk 1).

käsitleva protokoll nr 1 (milles lepinguosalisel leppisid tehnilisel tasandil kokku 2019. aasta märtsis) vastuvõtmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on kehtestada päritolureegleid reguleeriv ühine ja vastastikune kord.

Leping jõustus ilma päritolureegleid reguleeriva ühise ja vastastikuse korrata. Leping artikli 14 kohaselt kehtestavad lepinguosalisel kõnealuse korra, „tuginedes Cotonou lepingus määratletud päritolureeglitele ja võttes paremini arvesse Ghana arengueesmärke.“ See uus kord lisatakse lepingule majanduspartnerluslepingu komitee otsusega. Sellise korra puudumisel kohaldatakse Ghanast Euroopa Liitu suunatud ekspordi suhtes päritolureegleid käsitlevaid sätteid, mis on esitatud määruse (EL) 2016/1076² (edaspidi „turulepääsu määrus“) II lisas.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Lepinguosalised leppisid 2019. aasta märtsis tehnilisel tasandil kokku mõiste „päritolustaatusena tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 tekstis. Kokkulepitud protokoll nr 1 on lähtunud ühelt poolt Lääne-Aafrika riikide, Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) ja Lääne-Aafrika majandus- ja rahaliidu (UEMOA) ning teiselt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu (mis põhineb Cotonou lepingul) protokoll nr 1,³ mis on praeguseks sõlmitud, kuid mis ei ole veel jõustunud. Kokkulepitud protokoll nr 1 on tehtud mitu muudatust, et võtta arvesse viimaseid arengusuundi päritolureeglites, kaasa arvatud need, mis sisalduvad kõige hiljutisemates päritolureeglites käsitlevates protokollides, mis on sõlmitud ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna riikide rühma vaheliste majanduspartnerluslepingute alusel.

Peamised olulised muudatused on järgmised:

- artikli 15 „Otsevedu“ asendamine artikliga „Mittemuutmine“, et ettevõtjatel oleks importiva riigi tollile tõendite esitamisel rohkem paindlikkust, kui päritolustaatusena kaupade ümberlaadimine või tolliladustamine toimub kolmandas riigis;
- ettevõtjatele päritolutõendite esitamisel rohkem paindlikkust, lubades registreeritud eksportijatel esitada päritoludeklaratsioone äridokumentides („ettevõtja kinnitus“) (artikkel 17 ja „uus“ artikkel 21). Ghanale nähakse isesertifitseerimise korra rakendamiseks ette kolmeaastane ülemineku periood.
- Asjakohasuse minetanud sätete väljajätmine:
 - artikli 3 lõike 2 punkt d ja artikli 3 lõige 3 mõistete „nende laevad“ ja „nende kalatöötlemislaevad“ kohaldamisel meeskonnale kehtivate tingimuste kohta;
 - protokoll nr 1 artikli 7 lõige 4, artiklid 21 ja 40, artikli 41 lõige 5 ning IX lisa.
- Piirkondliku päritolu kumulatsiooni lubamine teiste Lääne-Aafrika riikidega, millel on tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääs ELi turule.
- Tuunikalakonservide ja tuunikalafilee suhtes üheks aastaks kehtestatav erand (artikli 41 lõige 9).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1076, millega teatavatest Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) piirkonna riikide rühma riikidest pärit toodetele kohaldatakse korda, mis on sätestatud lepingutes, millega või mille tulemusel luuakse majanduspartnerlus (ELT L 185, 8.7.2016, lk 1–191).

³ ST 13370 2014 ADD 1, 3. detsember 2014.

- II lisa ajakohastamine: HS rubriigi 293980 (muud kui taimsed alkaloidid) lisamine, paindlikumad reeglid HS rubriikidele 2402 (tubakast sigarid) ja ex 2403 (suitsetamistubakas), HS rubriigi ex 3002 kirjelduse ajakohastamine.

Kavandatava päritolureegleid käsitleva protokolliga nr 1 lihtsustatakse jätkuvalt ja muudetakse veelgi paindlikumaks teatavaid päritolureegleid ning toetatakse soodsate päritolu kumulatsiooni reeglite abil Ghana jätkusuutlikku majandusarengut ja piirkondlikku integratsiooni.

Kavandatav akt võimaldab asendada Ghanast Euroopa Liitu suunduva ekspordi suhtes praegu kohaldatavad päritolureeglid, mis on määratletud turulepääsu määruuses, soodsama ja vastastikuse korraga.

Esildatud otsusega täidetakse ELile lepingust tulenevaid kohustusi.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse alusel siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁴.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Akt, mille komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas lepingu artikliga 14.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

⁴ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, punktid 61–64.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 207 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA ÕIGUSAKTI AVALDAMINE

Kuna majanduspartnerluslepingu komitee aktiga võetakse vastu ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu protokoll nr 1, mis käsitleb mõiste „päritolustaatusesega tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud majanduspartnerluslepingu komitees seoses mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 vastuvõtmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõikeid 3 ja 4 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (edaspidi „leping“) allkirjastati liidu nimel 28. juulil 2016 vastavalt nõukogu otsusele 2016/1850⁵ ning seda on ajutiselt kohaldatud alates 15. detsembrist 2016.
- (2) Lepingu artikli 14 kohaselt kehtestavad lepinguosalisel päritolureegleid reguleeriva ühise ja vastastikuse korra. See uus kord lisatakse lepingule majanduspartnerluslepingu komitee otsusega ning sellest korrast saab lepingu lahutamatu osa.
- (3) Majanduspartnerluslepingu komitee peab 2019. aastal toimuval iga-aastaselt koosolekul vastu võtma otsuse mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise käsitleva protokoll nr 1 kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel majanduspartnerluslepingu komitee järgmisel koosolekul võetav seisukoht, sest kõnealune otsus saab olema liidu jaoks siduv.
- (5) Kokkulepitud protokollis võetakse arvesse kõige hiljutisemaid arengusuundi paindlikumate ja lihtsamate päritolureeglite ettenägemiseks, et hõlbustada ettevõtjate jaoks kaubavahetust ning optimeerida lepinguga ettenähtud sooduskohtlemise rakendamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepinguga loodud

⁵ Nõukogu 21. novembri 2008. aasta otsus (EL) 2016/1850 ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjutamise ja ajutise kohaldamise kohta (ELT L 287, 21.10.2016, lk 1).

majanduspartnerluslepingu komitee 2019. aasta koosolekul seoses protokoll nr 1 (mis käsitleb mõiste „päritolustaatusega tooted“ määratlust ja halduskoostöö viise) käsitleva majanduspartnerluslepingu komitee otsuse vastuvõtmisega, põhineb käesolevale otsusele lisatud majanduspartnerluslepingu komitee otsuse eelnõul.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*